

Prurigo nodularis

Prurigo nodularis er en kronisk hudlidelse, hvor der dannes hårde, kløende knopper og knuder (noduli) på huden. Knuderne opstår som følge af gentagen kløe og kradning, som irriterer huden og vedligeholder tilstanden. Sygdommen er ikke smitsom, men kan være meget generende.

Forandringerne viser sig som fastsiddende, røde til brunlige knuder i huden, ofte 0,5–2 cm store. De føles hårde og kan have skorpe eller sår på overfladen. Udslættet sidder hyppigst på:

- Arme og ben (særligt på forsiden af benene og ydersiden af armene)
- Skuldre
- Overkrop

Der er typisk intens kløe, som kan være værst om aftenen eller natten. Gentagen kradning forværrer tilstanden og fører til nye knopper.

Den præcise årsag er ikke fuldt kendt, men prurigo nodularis opstår ofte hos personer, der i forvejen har tendens til tør hud eller kløe, fx ved:

- Atopisk eksem
- Allergisk disposition
- Nyre- eller leversygdom
- Stofskiftesygdom eller diabetes
- Psykisk stress eller angst

Hos nogle kan kløen i sig selv starte uden tydelig årsag, men ved gentagen kløe- og kradsecirkel udvikles de karakteristiske knuder.

Lægen stiller normalt diagnosen ud fra hudens udseende og din sygehistorie (fx hvor længe du har haft kløe og hvor på kroppen).

I nogle tilfælde tages en hudprøve (biopsi) for at bekræfte diagnosen eller udelukke andre hudsygdomme. Blodprøver kan også være relevante for at undersøge underliggende årsager til kløe.

Bornholms og Christiansøs Hudklinik

Patientinformation

Ansvarlig: William Troensegaard 060226

Behandlingen har som mål at:

1. Bryde kløe-kradsecirklen
2. Lindre kløe og dæmpe inflammation i huden

Behandlingen kan bestå af flere elementer:

- Kraftige hormoncremer (steroidcremer), evt. under plaster for at øge virkningen
- Blødgørende, fede fugtighedscremer dagligt for at mindske tør hud
- Kløestillende tabletter, fx antihistaminer eller visse nervepåvirkende lægemidler
- Lysbehandling (UV-lys)
- Immunmodulerende behandling med tabletter eller injektioner

Det er vigtigt at undgå at kradse. Brug evt. kolde omslag, handsker om natten, og klø i stedet forsigtigt med en klud for at undgå skade på huden.

- Brug fugtgivende cremer dagligt — gerne flere gange om dagen.
- Undgå tør hud (varme bade, meget sæbe, kraftig sol).
- Forsøg at undgå at kradse, selvom det klør — det forværrer tilstanden.
- Brug løstsiddende bomuldstøj, som irriterer huden mindre.
- Sørg for god nattesøvn og stressreduktion, da kløe kan forværres af psykisk uro.

Prurigo nodularis er ofte langvarig, men kan variere i sværhedsgrad over tid. Hos nogle forsvinder tilstanden helt, mens andre oplever perioder med forværring og ro.

Ved effektiv behandling og omhyggelig hudpleje kan symptomerne ofte kontrolleres og huden gradvist blive glattere.
